

Bachelorprogram
TRADISJONELT BYGGHANDVERK

BACHELOR I TRADISJONELT BYGGHANDVERK

Har du lyst til å lære mer om tradisjonelle trekonstruksjoner og arbeidsteknikker? Vil du utvikle din kompetanse som handverker? Da er tradisjonelt bygghandverk ved NTNU studiet for deg! Studiet er en videreutdanning for handverkere som ønsker å jobbe med bygningsvern og tradisjonelle metoder.

Unik utdanning

I dag er det bare NTNU som tilbyr en bachelorutdanning for handverkere med forankring i de tradisjonelle handverksfagene. Tradisjonelt bygghandverk som fag har en nødvendig plass både i kulturminnevernet og i byggebransjen.

Målgruppe

Studiet retter seg mot handverkere med fag eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse, som vil ha en høyere profesjonsutdanning i handverk.

Nett- og samlingsbasert undervisning

Studiet er samlingsbasert på deltid med studietid på fire år. Undervisningen foregår hovedsaklig ved fysisk oppmøte, i kombinasjon med nettundervisning.

Vi har fra 16- 20 uker med samlinger i året.

Utøving er en viktig del av utdanningen, og sammen med teoretisk undervisning får studentene

bred kompetanse og gode ferdigheter i tradisjonelt bygghandverk.

Bygghandverksfagene trenger spesialiserte handverkere som kan undervise og bidra til å utvikle handverksfagene rettet mot bygningsvern. Kunnskap om tradisjonelle konstruksjoner, materialer og arbeidsmåter er viktig del av å ta vare på handverkstradisjonene og den eksisterende bygningsmassen. Studiet skal sikre kvalitet i utvikling av bygghandverket.

Du får bl.a undervisning i disse fagene:

- Historie og dokumentasjon
- Introduksjon og fordypning i tømring
- Introduksjon og fordypning i stavkonstruksjoner
- Introduksjon og fordypning i byggsnekring
- Tradisjonsfaglig utøving i tømring, stavkonstruksjoner og snekring (utøving på læringsarena)
- Bacheloroppgave i utøvende tradisjonshandverk
- Bygningsdokumentasjon
- Byggeledelse og samhandling i restaureringsprosjekt

Studieretning tradisjonelt bygghåndverk

Studieprogrammet videreutdanner handverkere innen tradisjonelt bygghåndverk med tre som materiale. Hos oss vil du få anledning til å bli en enda dyktigere handverker som mestrer grunnleggende tradisjonelle byggeteknikker med handverktøy som en naturlig del av arbeidshverdagen. Utøvingen gjør du ved en av våre læringsarenaer. Vi har i 2024 avtale med følgende læringsarenaer:

- **Norsk Folkemuseum**
- **Innlandet fylkeskommune**
- **Voss og Hardanger museum v/Hardanger fartøyvernssenter**
- **Stiklestad Nasjonale Kultursenter**
- **Helgeland museum, i samarbeid med Sør- og Midt-Troms museer**

Her deltar du aktivt i et prosjekt som strekker seg gjennom vårsemesteret. På læringsarenaen fordyper man seg i stedegen bygge- og håndverksskikk. Du får veiledning fra handverkere som har spesialisert seg på denne bygge- og håndverksskikken.

Arbeidsmuligheter

I dag er det stor etterspørsel etter kunnskapsrike og dyktige handverkere som har kompetanse og ferdigheter som er nødvendig for å løse (de til dels kompliserte) istandsettingsprosjektene kulturminnevernet består av.

Riksantikvarens nye håndverkstrategi og det nye kirkeløftet innebærer at det vil være et stort behov for personer med spesialisert håndverkskompetanse. Med vår utdanning blir du

blant annet kvalifisert til å jobbe som

- Håndverker og spesialist innen bygningsvernet og byggebransjen
- Arbeid med gamle og nye konstruksjoner, basert på tradisjonelle metoder
- Formidling eller undervisning i videregående opplæring, fagskole eller universitet
- Instruktør eller veileder i forbindelse med uformell opplæring (kurs o.l.) og
- Rådgiving av huseiere, kommune fylkeskommune eller stat.
- Medarbeider/rådgiver innen forvaltningsleddene i stat, fylkeskommune og kommune

Vi utdanner spesialister som fremmer kvalitet i handverk og i byggebransjen med kortreiste, gjenvinnbare materialer bygget i tradisjonelle, velutprøvde konstruksjoner ment for å vare i generasjoner.

Tradisjonshåndverk

I et håndverk har man har lært seg hvordan noe skal gjøres av noen som har høy ferdighet, kunnskap og erfaring. Forholdet mellom mester og lærling – mesterlære – har alltid vært den tradisjonelle måten å lære håndverk på. Kunnskapen om verktøy, materialer og teknikker er helt sentral.

Tradisjonen har først og fremst å gjøre med å ta bestemte valg. Det som kjennetegner en utøver av tradisjon er ikke bare innsikten i en liten del av prosessen ved håndverket, men hele kompleksiteten ved utøvingen. Dette oppnås gjennom at man har innsikt i hele produksjonskjeden og bruken. Tradisjonen er preget av mange meninger om hvordan det skal være, og ikke bare en deskriptiv holdning til fagområdet. Undervisningen i studiet er veilednings- og prosjektbasert i motsetning til vanlig klasseromsundervisning. (Vi finner også denne undervisningsformen i blant annet musikk, kunst, arkitektur, osv.)

Bygningsvern

Begrepene «byggningsvern og restaurering» handler om antikvarisk istandsetting og vedlikehold av større eller mindre restaureringsoppgaver. Det forutsetter både en evne til å vurdere helhetlig, men også på et detaljert nivå gjennom kunnskap om verktøy, materialbruk, teknikker og metoder, bygningsdokumentasjon og -historie, konstruksjoner (bl.a. gjennom statikk, mekanikk, skadebilder/mykologi – og til en forvaltning gjennom antikvarisk bygningspleie og vedlikehold. Inngrep i historiske bygningsmiljøer, enten det er enkeltbygninger eller større sammenhengende bygde miljøer – må baseres på grundig kjennskap til stedet, opparbeidet gjennom en inngående studie av bygningen eller miljøet. Stedets kulturelle verdier og kvaliteter må også vurderes, for brukere og andre som har et forhold til stedet, og for kulturminnet i seg selv.

Refleksjon

Vi jobber med å fremme bevissthet rundt rollen som utøver av tradisjonshåndverk. Dette er særlig viktig da tradisjonshåndverkeren påvirker kulturminnene og håndverkstradisjonene direkte. Vi retter blikket både innover på den spesialfaglige praksisen, og utover til det tverrfaglige samarbeidet mange byggeprosjekt består av.

Har du lyst til å bli en dyktig, utøvende tradisjonshåndverker? Dette er studiet for deg som har stor interesse for gamle bygningstradisjoner og som ønsker å mestre bruken av tradisjonelle materialer og håndverksteknikker.

BACHELOR I TRADISJONELT BYGGHANDVERK

Studiemodell

Semester	Emne						Antall stp.
Høst 1	Historie og dokumentasjon 7,5 stp	Introduksjon til tømring 15 stp					22,5
Vår 1	Tradisjonsfaglig utøving, tømring 15 stp	Fordypning Tømring 7,5 stp					22,5
Høst 2	Introduksjon til stavkonstruksjoner, 15 stp	Eksamen Philosophicum 7,5 stp					22,5
Vår 2	Tradisjonsfaglig utøving stavkonstr. 15 stp	Fordypning stavkonstruksjoner 7,5 stp					22,5
Høst 3	Introduksjon til snekring 15 stp	Områdeemne Menneskets tidsalder 7,5 stp					22,5
Vår 3	Tradisjonsfaglig utøving Snekring 15 stp	Fordypning Snekring, 7,5 stp					22,5
Høst 4	Bacheloroppgave 22,5 stp	Bygningsdokumentasjon 7,5 stp					22,5
Vår 4	Byggeledelse og samhandling i restaureringsprosjekt 15 stp						22,5
Totalt							180

Opptakskrav

For å søke studieplass må du registrere søknad på Samordna opptak innen 15. april. Søkere må ha generell studiekompetanse og relevant fag-/svennebrev eller tilsvarende kompetanse.

Se: <https://www.ntnu.no/studier/fttradbygg/opptak>

Realkompetanse

Om du mangler generell studiekompetanse kan du søke opptak på grunnlag av realkompetanse. Realkompetanse vurderes i henhold til NTNUs retningslinjer for realkompetanse. I tillegg må søkerne dokumentere kompetanse innenfor fagfeltet i form av fag-/svennebrev i håndverksfag eller tilsvarende kompetanse. Har du ikke relevant fag-/svennebrev kan du kvalifisere til opptak gjennom å dokumentere relevant arbeids erfaring innenfor håndverk og/eller bygningsvern. Grunnlaget for realkompetanse blir vurdert for hver enkelt søker.

For å kunne vurderes for realkompetanse er det følgende krav:

- Søker kan ikke dokumentere opptaksgrunnlaget
- Søker er over 25 år
- Søker kan dokumentere 5 års praksis, hvorav minimum 3 år må være relevant for studiet
- Søker kan dokumentere norsk, engelsk og ev mate- matikkferdigheter på et nivå som er tilstrekkelig forstudier
- Søker du opptak gjennom Samordna opptak, må du registrere søknaden din innen 1. mars og får tilsendt følgeskjema som skal sendes inn sammen med relevant dokumentasjon.

Selv om søker innfrir realkompetansekravene, er det ingen automatikk i tilbud om studieplass. Hver enkelt søker blir vurdert og plassert i rangeringsrekkefølgen av søkere. Om søker ikke når opp i rangeringen, vil søker ikke få tilbud.

Vær oppmerksom på at det gjerne tar litt tid å skaffe fram nødvendig dokumentasjon og attester, så husk å begynne med dette i god tid.

Om studiet

STUDIETYPE: Bachelor, 4-årig

STUDIEPOENG: 180

STUDIEPROGRAMKODE: FTTRADBYGG

SØKNADSKODE: 194200

UNDERVISNINGSFORM: Deltid

OPPTAKSKRAV: Generell studiekompetanse + relevant fag-/svennebrev eller tilsvarende kompetanse.

SØKNADSRIST:

På grunnlag av realkompetanse: 01.03.2026

På grunnlag av generell studiekompetanse: 15.04.2026

Søknad sendes via Samordna Opptak.

Kontaktinformasjon

Institutt for Arkitektur og Teknologi Fakultet for
Arkitektur og Design
NTNU

FAGANSVARLIG

Thor-Aage Kaminka Heiberg

Telefon: 95 81 22 50

E-post: thor-aage.heiberg@ntnu.no

Lurer du på noe om studieprogrammet eller har andre faglige spørsmål, ta gjerne kontakt med våre studieveile- dere på e-post: studier@ad.ntnu.no

Studiet er godkjent for støtte fra
Statens Lånekasse for Utdanning.

**STUDÉR PÅ HISTORISKE
KALVSKINNET I TRONDHEIM**

Mer info finner du her:

NTNU har vekt på tverrfaglighet. I tillegg til teknologi og naturvitenskap har vi et rikt fagtilbud innen samfunnsvitenskap, humanistiske fag, realfag, medisin, arkitektur og kunstfag. Samarbeid på tvers av fag gjør oss i stand til å skape løsninger som forandrer hverdagen og gir kunnskap for en bedre verden.

Bachelorprogram
TRADISJONELT BYGGHÅNDVERK

Adresse: NTNU, Fakultet for
Arkitektur og Design Alfred Getz vei 3,
7491 TRONDHEIM Telefon: 73 59 50 63
E-post: kontakt@iat.ntnu.no
Studieprogramkode: FTTRADBYGG
<http://www.ntnu.no/studier/fttradbygg>

Foto: Henrik Jenssen, Roald Renmælmo, Siv Holmin